

©Joaquim Tarrasó Corresponsal COAC a Göteborg, Suècia

Les dades pluviomètriques de la ciutat de Göteborg, a la costa oest de Suècia, ens indiquen unes precipitacions anuals de 790 mm, o sigui 79 litres per metre quadrat i any (1). Aquesta xifra representa poc més que els 64 litres de Barcelona i molt per sota dels 180 litres de Santiago de Compostela, a Galícia. Es evident que la freqüència i la intensitat de pluges són factors que, juntament amb d'altres, configuren el clima i el caràcter d'un indret, i en aquest sentit és un fet que els ciutadans de Göteborg perceben la pluja com a part intrínseca de la cultura i la identitat local.

Un altre dels elements que determinen el caràcter de Göteborg és el seu port fluvial. La ciutat encara manté el lideratge comercial entre els ports escandinaus, però l'activitat portuària s'ha desplaçat uns quilòmetres al front litoral. Queden ben lluny els temps d'esplendor en els quals Göteborg era una dels principals drassanes i seu de companyies navals de referència mundial. L'antic paisatge portuari encara es respira al mateix centre de la ciutat, però aquest roman quasi inactiu. En aquest context ja fa temps que la ciutat ha iniciat un procés de reconversió del front fluvial que doni resposta al fenomen de creixement urbà que es dona a

tot el país (2).

Amb tot això i en una època d'augment de la concentració urbana a nivell mundial (3) en la que els models de desenvolupament tendeixen a semblar-se independentment de les característiques específiques del lloc on es duen a terme. En un temps també on les ciutats es posicionen diferenciant-se de la resta mitjançant la definició de la seva pròpia identitat, la ciutat de Göteborg, ha tingut a bé considerar el clima local no com a una debilitat sinó com a un actiu, tot engegant la campanya:

¿La millor ciutat del món quan plou? (4)

Més enllà de considerar l'aigua un element essencial del paisatge local, s'assumeix la urgència de gestionar-la adequadament. L'impacte del canvi climàtic es tradueix, a nivell local i a llarg termini, en escenaris d'increment del nivell de l'aigua de fins a 2,8 metres. La ciutat també pateix inundacions amb freqüència, produïdes per un sistema de recollida d'aigües obsolet que no dona resposta a les condicions actuals. La ciutat ha apostat doncs per utilitzar la gestió de l'aigua com a element clau de desenvolupament sostenible i alhora una oportunitat de transformació que converteixi la ciutat de Göteborg en model de referència per a la resta del món en l'aplicació d'estratègies innovadores relacionades amb aquesta gestió.

La campanya s'inscriu en els actes commemoratius dels 400 anys des de la fundació de la ciutat, a celebrar l'any 2021, i que es tradueix en una sèrie d'actes entre els que destaca la Conferència Internacional **Embrace the Water 2017** (5), organitzada recentment per la ciutat de Göteborg, conjuntament amb la IWA (International Water Association), RISE (Institut de Recerca de Suècia), i la Universitat de Chalmers entre d'altres.

La conferència, celebrada al mes de Juny, ha estat una trobada on professionals, investigadors i organitzacions d'arreu del món han presentat i debatut els seus treballs i experiències sobre els reptes i les oportunitats que representa la gestió de l'aigua en entorns urbans, especialment des de la perspectiva de la Planificació. Un dels enfoc principals ha estat la necessitat de treball interdisciplinari que permeti trobar solucions que superin els mètodes tradicionals de planificació i gestió de l'aigua, i estableixin models més eficients, regeneratius i resistents al risc que passin necessàriament per la integració de sistemes.

Les ponències s'han estructurat a partir de quatre temàtiques principals:

Aigua per a una ciutat atractiva

L'aigua en la planificació urbana per millorar l'habitabilitat i el benestar dels ciutadans.

Aigua com a element qualitatiu a la ciutat. Disseny urbà sensible a l'aigua, tot implementant solucions de caràcter verd i blau. Innovació en la gestió d'aigües pluvials per a ciutats cada vegada més denses. Integrar la recollida d'aigua de drenatge i pluja en la planificació urbana. Transformació de vies navegables i ports. Tecnologies integrades per permetre el disseny i la gestió intel·ligents urbans.

Gestió dels futurs incerts

Planificar sota la incertesa i l'adaptació al canvi climàtic. Millorar la capacitat de resistència de les ciutats enfront les inundacions, els riscos d'escassetat d'aigua i les sequeres. Avaluació i modelització de riscos relacionats amb l'aigua i les conseqüències de la inacció.

Ciutats d'aigües regeneratives

Planificació i disseny de serveis d'aigua regeneratius per a ús sostenible de gestió de recursos hídrics (reutilització, recuperació d'energia, aprofitament d'aigües pluvials).

Planificació territorial per a la integració de l'aigua, els residus, l'energia i l'agricultura. Planificació urbana i la col·laboració intersectorial?. La necessitat de tenir un control transversal de l'aigua a les ciutats, que implica totes les administracions, empreses i societat civil rellevants.

Comunitat compromesa

La gestió de l'aigua com a eina per comunitat. Comunicació i educació social, programes de participació ciutadana, estratègies d'acceptació, innovació i desenvolupament recolzats per la comunitat.

Els tres dies que va durar la conferència van ser una oportunitat interessant d'escoltar i debatre amb col·legues i professionals d'altres àmbits i disciplines.

De tot el que allà es va parlar i en relació amb l'objecte d'aquest article, vull destacar la ponència de Kelly Shannon, de la Universitat de South California (6), en la que va fer una crítica explícita i es va posicionar enfront de les anomenades Best Practices (bones pràctiques professionals) enteses com a solucions estàndards i tecnocràtiques de planejament que sovint no parteixen de les especificitats d'un lloc, i que trasplanten solucions sense considerar geografies, cultures o escales, posant en perill la fràgil relació entre els assentaments urbans i l'aigua. Kelly Shannon, com a arquitecte de referència en el que s'ha anomenat Water Urbanism, va exemplificar els seus arguments mitjançant tres dels seus projectes, a Los Angeles, a Anvers i a Hanoi, posant de manifest la importància d'entendre el context i la cultura local per tal d'establir noves relacions l'aigua i el lloc.

Göteborg s'ha posat com a objectiu ser la millor ciutat del món (també) quan plou, i el Jubileu del 2021 com a data per fer-ho efectiu. Hi tornarem doncs per gaudir i aprendre de la seva experiència.

Joaquim Tarrasó, arquitecte. Corresponsal del COAC a Göteborg, Suècia

(1) <https://en.wikipedia.org/wiki/Gothenburg#Climate>

[1](2) <https://www.arquitectes.cat/ca/mon/revista-corresponsals/escassegen-arquitectes-suecia>

[2](3) <http://datos.bancomundial.org/indicador/SP.URB.TOTL.IN.ZS?locations=SE>

[3](4) <http://www.goteborg2021.com/jubileumsprojekt/varldens-basta-stad-nar-det-regnar/>

[4](5) <http://www.embracethewater2017.com>

[5](6) <https://vimeo.com/222387338/f873390ca4> [6]

[7]

Tornar

[8]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://arquitectes.eu/ca/mon/goteborg-la-ciutat-de-laigua>

Links:

[1] <https://en.wikipedia.org/wiki/Gothenburg#Climate>

[2] <https://www.arquitectes.cat/ca/mon/revista-corresponsals/escassegen-arquitectes-suecia>

[3] <http://datos.bancomundial.org/indicador/SP.URB.TOTL.IN.ZS?locations=SE>

[4] <http://www.goteborg2021.com/jubileumsprojekt/varldens-basta-stad-nar-det-regnar/>

[5] <http://www.embracethewater2017.com/>

[6] <https://vimeo.com/222387338/f873390ca4%20>

[7] <http://arquitectes.eu/ca/printpdf/printpdf/12880>

[8] <http://arquitectes.eu/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>